

W ciągu pierwszych 6 miesięcy funkcjonowania systemu w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przyjęto **240,97 Mg** odpadów (średnio 40,16 Mg/m-c), w tym:

- **83,8 Mg** odpadów zebranych w ramach paździenikowych „wystawek”,
- **5,47 Mg** niesegregowanych zmieszanych odpadów komunalnych (dostarczanych przez mieszkańców Gminy Barlinek za dodatkową opłatą).

Rodzaj odpadu	Ilość dostarczona do PSZOK w okresie od lipca do grudnia 2013 r. (w Mg)	Odsetek w całości frakcji
Papier	2,19	3,4 %
Szkło	2,15	2,71 %
Plastik i metal	2,42	3,43 %
Bio	8,69	9,42 %
Pozostałe odpady zbierane selektywnie	220,05	-

Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Zgodnie z art. 6 r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina Barlinek pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

a) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Wartości do zapłaty za świadczenie usług odbioru i zagospodarowania odpadów w poszczególnych miesiącach, według faktur przedkładanych przez Wykonawcę, przedstawiały się następująco:

Miesiąc	Do zapłaty
Lipiec 2013	118.346,29
Sierpień 2013	128.521,29
Wrzesień 2013	129.875,03
Październik 2013	187.361,20
Listopad 2013	138.055,00
Grudzień 2013	156.600,01
SUMA	858.758,82
Średnia wartość miesięczna	143.126,47

b) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Koszty te są uwzględnione w ramach Umowy z PGK Sp. z o.o. w Barlinku;

c) obsługi administracyjnej tego systemu.

W skład tej grupy kosztów wchodzi:

- koszty osobowe:

	wykonanie na 31.12.2013 (w zł)
Wynagrodzenie osobowe pracowników	49.394,80
Składki na ubezpieczenie społeczne	8.495,66
Składki na Fundusz Pracy	1.204,53
łącznie	59.094,99

- koszty edukacji ekologicznej: – **10.315,6 zł**, w tym:

* wkład własny na rzecz kampanii informacyjno-edukacyjnej „Czyste jutro w naszej Gminie” – **8.200 zł** (pozostałe środki na kampanię w 2013 r. pochodziły z **dotacji** Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie – **10.200 zł**);

* skład graficzny i wydruk 2.000 szt. ulotek – **1.131,6 zł** brutto;

* dodruk 2.000 szt. ulotek – **984 zł** brutto;

- koszty korespondencji pocztowej – ok. **20.000 zł** (w 2013 r. wysłano ok. 2.800 potwierdzeń przyjęcia deklaracji, ok. 530 upomnień, ok. 450 wezwań do złożenia deklaracji);

- pozostałe poniesione koszty:

* zakup materiałów i wyposażenia – **21.425,81 zł**;

* zakup usług pozostałych – **502,84 zł**;

* druk 4.500 deklaracji – **369 zł** brutto;

* dodruk deklaracji, kserowanie dokumentów, materiały biurowe - na bieżąco w Urzędzie.

Wnoszenie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – stan na 31.12.2013 r.

Dane finansowe w zakresie należności i wpłat dokonywanych przez właścicieli nieruchomości, w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2013 r., przedstawiały się następująco:

- suma należności wyniosła **886.221,80 zł**,

- wpłaty ogółem - **854.708,25 zł** (w tym nadpłaty - 11.534,55 zł),

- należności pozostałe do zapłaty (zaległości) – **43.048,10 zł**,

- poziom ściągальności opłaty - **ok. 95,1%**.

W kasie Urzędu Miejskiego w Barlinku w 2013 r. dokonano **7.099** wpłat, co stanowi ok. 45% wszystkich wpłat.

Pozostałe dane ilościowe

- liczba mieszkańców objętych systemem (wykazanych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi) – ok. **16.130 osób**,
- systemem zostało objętych ok. **2.500 punktów wywozowych** (nieruchomości jednorodzinnych, zagrodowych i wielorodzinnych),
- ok. **77%** osób deklaruje selektywną zbiórkę odpadów, natomiast ok. **23%** nie prowadzi selektywnej zbiórki,
- ok. 225 nieruchomości (gospodarstw domowych) korzysta ze stawek zryczałtowanych (ok. 73% z nich deklaruje segregację).

Prognozowane wykonanie, w całym okresie obowiązywania umowy (18 miesięcy), na podstawie danych za pierwsze 6 miesięcy funkcjonowania systemu, w zakresie:

a) ilości odebranych odpadów zmieszanych i zbieranych selektywnie – **6.579,15 Mg**, w tym:

- odpady zmieszane: **5.133,84 Mg**,
- odpady zbierane selektywnie: **1.445,31 Mg**;

b) kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów (wynagrodzenie dla Wykonawcy):

$5.133,84 \text{ Mg} \cdot 403,92 \text{ zł} + 1.445,31 \text{ Mg} \cdot 347,76 \text{ zł} = \mathbf{2.576.281,66 \text{ zł brutto}}$;

c) kosztów obsługi administracyjnej systemu:

- kosztów osobowych – **177.284,97 zł**,
- kosztów edukacji ekologicznej – ok. **13.000 zł**, w tym:

* wkład własny Gminy Barlinek na rzecz kampanii informacyjno-edukacyjnej „Czyste jutro w naszej gminie” – 8.200 zł (całkowity koszt kampanii współfinansowanej przez WFOŚiGW w Szczecinie – 24.000 zł),

* ok. 2.400 zł - opracowanie i druk materiałów informacyjnych,

* 2.400 zł zapisane w budżecie Gminy Barlinek na 2014 r. na działania edukacyjne;

- zakup materiałów, wyposażenia i usług pozostałych – ok. 22.000 zł (poniesione jednorazowo),

d) sumy wpłat od mieszkańców Gminy Barlinek – **2.564.124,75 zł** (przy uwzględnieniu nieściągalności na poziomie ok. 5%).

Uwzględniając powyższe informacje, **prognozowany bilans** gminnego systemu gospodarki odpadami kształtuje się następująco:

Wpłaty – koszty odbioru i zagospodarowania odpadów – koszty osobowe = $2.564.124,75 - 2.576.281,66 - 177.284,97 = - 189.441,88$ (brakujące środki w perspektywie 18 miesięcy)

Podsumowanie i wnioski

a) działania organizacyjne

- w Urzędzie Miejskim w Barlinku przystosowano pokój nr 1 na parterze do potrzeb klientów,
- do właściwej obsługi interesantów oraz całego systemu zatrudniono troje pracowników: inspektor i podinspektora ds. gospodarki odpadami komunalnymi oraz podinspektor ds. księgowości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- w okresie ponownego składania deklaracji bezpośrednią pomocą przy ich wypełnianiu służyli nie tylko pracownicy ds. gospodarki odpadami, ale i inni pracownicy Urzędu,
- wdrożono program DOC.pl do informatycznej obsługi systemu (służący m.in. do wprowadzania deklaracji, ewidencjonowania wpłat oraz generowania potwierdzeń przyjęcia deklaracji – zawierających indywidualny numer konta rozliczeniowego, dane dostępne do konta e-mieszkańca i informacje o terminie płatności),
- za prowadzenie rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości odpowiada Referat Rozwoju Gospodarczego, przekazujący informacje o zmianach do Referatu Gospodarki Mieniem Komunalnym i Ochrony Środowiska,
- stosownie do zapisów umowy z PGK Sp. z o.o., pod koniec czerwca 2013 r. został przekazany wykaz punktów wywozowych, które Wykonawca był zobowiązany wyposażyć w worki do selektywnej zbiórki odpadów, w ramach opłaty wykazanej w deklaracji. Wykaz jest aktualizowany na bieżąco i przekazywany spółce raz w tygodniu. W przypadku zmiany deklaracji przez właściciela na selektywną zbiórkę odpadów, do PGK są wysyłane zgłoszenia o dostarczenie odpowiedniej ilości worków na wskazane posesje.

b) działania informacyjno-edukacyjne

- Gmina Barlinek przed startem systemu przygotowała i rozdysponowała ulotki z logo gminnego systemu gospodarki odpadami dot. selektywnej zbiórki odpadów oraz obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie zapewnienia pojemników do zbierania odpadów. Informowano, iż Wykonawca umożliwia wypożyczenie lub inną formę dysponowania pojemnikami,
- w lokalnych mediach pojawiały się artykuły na temat nowego systemu, uruchomiono także specjalną stronę www.barlinek.doc.pl z aktualnościami, obowiązującym harmonogramem odbioru odpadów oraz plikami deklaracji do pobrania. Informacje o harmonogramie oraz jego zmianach były umieszczane na barlineckich portalach internetowych, tablicach informacyjnych w poszczególnych sołectwach, stronie internetowej PGK oraz w Urzędzie,

- specjalne urzędowe stoiska, upowszechniające informacje o nowym systemie wśród mieszkańców, były obecne w trakcie Dni Barlinka oraz dożynek gminnych,
- Gmina Barlinek w sierpniu 2013 r. złożyła do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie wnioski na dofinansowanie kampanii informacyjno-edukacyjnej pn. „Czyste jutro w naszej Gminie”. Udało się pozyskać 15.800 zł (całkowity koszt kampanii wyniósł 24.000 zł). Jej celem było rozwinięcie świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy, zwłaszcza w kontekście selektywnej zbiórki odpadów. W ramach projektu wydano materiały edukacyjne (torby ekologiczne, magnesy na lodówkę, informatory ekologiczne, zakładki do książek, malowanki dla dzieci, plany lekcji, plakaty oraz ulotki), dystrybuowane w szkołach oraz bezpośrednio w Urzędzie. W listopadzie ub. r. przeprowadzono prelekcje dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, nt. segregacji odpadów i recyklingu. Dopelnieniem kampanii, zrealizowanej przy pomocy doświadczonej firmy, była organizacja 3 konkursów dla dzieci i młodzieży, z atrakcyjnymi nagrodami (rowery, tablety, aparaty cyfrowe).

c) ilości odpadów i sposoby ich zagospodarowania

- na bazie obserwacji ilości odebranych odpadów zmieszanych w kolejnych miesiącach można wskazać tendencję wzrostową, mającą związek z sezonem grzewczym i zwiększoną konsumpcją w gospodarstwach domowych w okresie świątecznym,
- w przypadku odpadów zbieranych selektywnie można odnotować zwiększenie efektywności zbiórki odpadów ulegających biodegradacji (dzięki udostępnieniu specjalnych biopojemników przez PGK). W odniesieniu do tzw. odpadów problemowych (wielkogabarytowych, zużytych opon czy sprzętu elektronicznego) widać skuteczność pierwszych, październikowych „wystawek” – o których mieszkańcy zostali poinformowani drogą SMS-ową,
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Barlinku przekazuje zmieszane odpady komunalne do Regionalnej Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych „Eko-Mysł” w miejscowości Dalsze koło Myśliborza. Tam następuje ich przesortowanie, z którego surowce nadające się do dalszego odzysku są przekazywane do sortowni w miejscowości Mnichy, wydzielona część odpadów biodegradowalnych trafia do biologicznej stabilizacji, natomiast pozostałe odpady służą do produkcji paliwa alternatywnego. Z kolei odpady zbierane selektywnie (papier, szkło, plastik i metal) trafiają bezpośrednio do wspomnianej sortowni w Mnichach, natomiast odpady ulegające biodegradacji są składowane przy instalacji w m. Dalsze, gdzie następuje ich kompostowanie. Obecnie trwa rozbudowa RIPOK o instalację dot. przetwarzania odpadów BIO,

- pozostałe odpady zbierane selektywnie, jak baterie czy odpady rozbiórkowe i remontowo-budowlane, trafiają do innych instalacji do odzysku i unieszkodliwiania.

d) zgłaszanie nieprawidłowości, sposoby ich rozwiązywania, kontrola

- w pierwszych tygodniach po starcie systemu odnotowano wiele wątpliwości i nieprawidłowości zgłaszanych przez mieszkańców Gminy Barlinek. Na zapytania telefoniczne czy drogą elektroniczną (założono specjalnego e-maila dla tematyki odpadowej) udzielano odpowiedzi bez zbędnej zwłoki.
- w przypadku zgłoszeń, dot. niewłaściwego lub nieterminowego świadczenia usług, do PGK były wysyłane żądania mailowe o wyjaśnienie zaistniałych problemów. Odpowiedzi zwrotne były przekazywane zainteresowanym w przeciągu paru dni roboczych. Nieprawidłowości dotyczyły braku realizacji czynności zapisanych w umowie (np. niezabierania worków ze zmieszanymi odpadami ułożonymi obok pojemników lub niepozostawiania na posesji właściwej ilości worków na odpady selektywne). W wyniku rozstrzygnięć w/w zagadnień problemy były zgłaszane coraz rzadziej, niemniej za każdym razem zostawały wskazywane Wykonawcy, który regulował i nadal reguluje je bezzwłocznie.
- na Wykonawcę zostały nałożone kary umowne, w związku z nieodbieraniem odpadów ze wskazanych punktów wywozowych, według ustalonego harmonogramu. Inne kary zostały nałożone z tytułu niewywiązania się podwykonawcy, firmy Eko-Mysł, z planowych odbiorów odpadów z pojemników typu „dzwon” przy nieruchomościach wielorodzinnych. **Suma kar umownych nałożonych na PGK w 2013 r. wyniosła 7.200 zł brutto.**
- PGK Sp. z o.o. sporadycznie zgłaszało w tygodniowych raportach przypadki gromadzenia odpadów, niezgodne z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Barlinek oraz trudności lub braki możliwości dokonania odbioru lub zagospodarowania odpadów. W związku z tym zwracano uwagę na zwiększenie kontroli w tym zakresie, uwzględniając przede wszystkim dołączanie dokumentacji fotograficznej lub wideo oraz jednoznaczne wskazanie okoliczności takich zdarzeń. Stanowi to bardzo ważny aspekt koordynowania zapisów umowy.
- w pierwszym półroczu działania systemu przeprowadzono kontrole sposobów odbierania odpadów z terenu Gminy Barlinek oraz doraźne, zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia – sprawdzono oznakowanie pojazdów służących do wykonania przedmiotu umowy oraz organizację PSZOK,
- w celu śledzenia aktualnego położenia pojazdów Wykonawcy zainstalowano program bazujący na systemie pozycjonowania satelitarnego.

e) aspekty finansowe

- blisko **połowa wpłat** za gospodarowanie odpadami została wniesiona **w kasie Urzędu Miejskiego**, po uprzednim zgłoszeniu się do pokoju nr 1,
- pomimo wysłania potwierdzeń z numerami bankowymi do wszystkich właścicieli, za pomocą których można płacić np. przelewem elektronicznego lub w placówce pocztowej, zdarzały się sytuacje dokonywania przez mieszkańców Gminy opłat za odbiór odpadów przy użyciu dotychczasowych książeczek z PGK. Były one szybko wyjaśniane.
- z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina ma pokryć koszty funkcjonowania systemu określone w ustawie. Przy obecnych, szacunkowych parametrach bilans systemu wskazuje na ujemną wartość.
- założenie przewidywanej liczby obsługiwanych mieszkańców na poziomie ok. 19.500 osób, a przez to liczenie na większe wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami, okazało się niewłaściwe. Według stanu na 31.12.2013 r. na terenie Gminy Barlinek było zameldowanych 19.256 osób. Należy jednak pamiętać, że nie wszyscy obywatele dopełniają obowiązku meldunkowego oraz że wiele osób przebywa na stałe za granicą, pracuje bądź uczy się/studiuje w innym mieście, poza Gminą. W deklaracjach wykazuje się osoby faktycznie zamieszkujące daną nieruchomość (przebywające na terenie Gminy powyżej 2 tygodni w skali miesiąca) – ich liczba pod koniec 2013 r. wyniosła ok. 16.130.

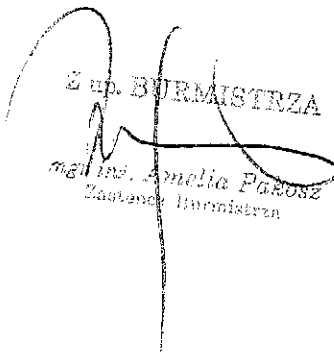
f) działania uszczelniające system

- po dokonaniu weryfikacji, na podstawie różnorodnych źródeł, istniejących nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Barlinek, rozpoczęła się faza weryfikacji sposobów gromadzenia odpadów, w tym egzekwowanie prowadzenia właściwej selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- ważnym działaniem poprawiającym szczelność systemu jest nakładanie decyzji (ok. 30) określających wysokość opłaty dla zarządców nieruchomości wielorodzinnych, które uwzględniają wszystkich dysponentów lokali mieszkalnych w poszczególnych budynkach. Decyzje dotyczą również tych właścicieli nieruchomości, którzy wcale nie złożyli deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (ok. 30).
- trwa analiza i przygotowywanie nowych uchwał dotyczących funkcjonowania systemu od 2015 r., obejmującego nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe. W okolicach kwietnia br. Gmina Barlinek zgłosi potrzebę objęcia systemem gospodarki odpadami nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Przysłuży się to jeszcze lepszemu uszczelnieniu systemu.

g) Wnioski końcowe

- z perspektywy pierwszego półrocza działania nowego systemu gospodarki odpadami, należy ocenić je pozytywnie. Pomimo niedługiego czasu na wdrożenie zapisów uchwał i ustawy w życie po wystąpieniu ze związku międzygminnego, udało się uruchomić system w założonym terminie,
- dało się zauważyć wzrost świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Gminy Barlinek, poprzez:
 - * wyłonienie się tendencji do przechodzenia na selektywną zbiórkę odpadów (m.in. dzięki udostępnieniu specjalnych pojemników na bioodpady),
 - * coraz większą popularność PSZOK oraz pojawienie się wystawek,
 - * przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej „Czyste jutro w naszej Gminie”,
- sądząc po coraz mniejszej ilości zgłaszanych nieprawidłowości przez mieszkańców Gminy Barlinek oraz po tym, iż wiedzą, gdzie poszukiwać informacji o funkcjonowaniu systemu, można założyć, że mieszkańcy zdolali się przyzwyczaić do zmienionych warunków odbierania odpadów,
- z uwagi na przedstawione szacunki i stałe monitorowanie systemu, Burmistrz Barlinka proponuje nie zmieniać stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W przypadku zagrożenia niezbilansowania się systemu, Rada Miejska w Barlinku zostanie o tym poinformowana.

Opracował: Piotr Pluciński, podinspektor ds. gospodarki odpadami komunalnymi.

Z up. BURMISTRZA
mgr inż. Anna Parosz
Zastępcy Burmistrza